

in komplicirana, in na tem mestu se ne morem spuščati v nje podrobnosti, pač pa se naj še ozrem na vpliv tobaka na naše zdravje.

Glavni provzročitelj tobakovega učinka je alkaloid nikotin, katerega je v perju raznih tobačnih vrst od $\frac{1}{3}$ do 8 odstotkov. Nikotin draži sluznice; v jako majhni množini provzročuje izgago in praskanje v grlu, razdraženost, glavobolje, omotičnost, v večjih množinah slabosti, omedlevico, bljuvanje, s kratka; vse tiste pojave, katere večinoma vsaki kadilec izkuša na sebi pri prvih poskusih. To zastrupljenje se še lahko stopnjuje do popolne onemoglosti, nezavednosti, krča in smrti; velika množica samočistega nikotina provzroči hipno nezavest in smrt v najkrajšem času. Saj je nikotin zelo hud strup, ena kaplja provzroči lahko smrt psu, kuncu zadošča že četrtnina kaplje. — Zastrupljenje po nikotinu pa se ni manj ali več opazalo samo pri prestrastnih kadilcih, temveč še bolj v prejšnjih časih, ko se je še tobak porabljal kot zdravilo; čudno je to, da se ta toliko razširjeni strup skoro nikdar ni zlorabil za samomorne namene.

Kakor se človeški organizem lahko privadi raznim strupom, tako tudi nikotinu, in znano je, da je zelo mnogo kadilcev, ki pušijo brez prenehanja najmočnejše vrste tobaka, vendar brez očite ali vsaj momentanske škode. Zdravju seveda nikotin gotovo ni koristen; tudi ako ne upoštevamo kroničnega nikotinizma, vendar njegov vpliv na krvotok in na živčevje ni ugoden. Že zardele in nabrekli ustnice tobakarjeve niso vabljive, in orumeneli zobje mu gotovo ne povišujejo lepote; a še veliko bolj uvaževanja je vredno in bi moralo od nezmerne kaje odvracati to, da taki zobje trpe vsled karijoznosti, in da so tobakarjeve ustnice razpoložene za — raka. Kolikim slučajem groznega raka na jeziku je iskati izvora v presilni zlorabi tobaka! — Tudi blaznost, zlasti paraliza imata večkrat svoj vzrok v zastrupljenju po tobaku.

Na studencu.

V slovo se solnčece smehlja,
Večerni vetrček pihlja,
Po grmih slavci gostole —
Po dragi hrepeni srce . . .

Tu sem k studencu prihiti,
In dokler vedro se polni:
Jaz božam lice ji mehko —
In usta nama se vjemo . . .

I. N. Resman.

